

Redakcja

Dwudziesty piąty tom "Studiów Płockich"

Studia Płockie 25, 11-13

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DWUDZIESTY PIĄTY TOM „STUDIÓW PŁOCKICH”

Oddajemy do rąk Czytelników dwudziesty piąty tom Rocznika Naukowego Diecezji Płockiej „Studia Płockie”. Zdarza się więc okazja do spojrzenia wstecz, dostrzeżenia tego, co dla starszych Czytelników naszego czasopisma stało się rutyną, a czego młodszy w ogóle nie pamiętają.

Wracamy przede wszystkim do początków¹. Oto 14 stycznia 1970 r., z inicjatywy ks. Tadeusza Zebrowskiego, dyrektora Archiwum Diecezjalnego w Płocku, doszło do spotkania kilku profesorów Wyższego i Niższego Seminarium Duchownego, zainteresowanych wydaniem czasopisma naukowego w płockim środowisku teologicznym. W spotkaniu – oprócz inicjatora – uczestniczyli księża profesorowie: Stanisław Bońkowski, Wojciech Góralski, Michał Grzybowski, Zdzisław Konarzewski, Władysław Lis, Mirosław Paciuszkiewicz, Tadeusz Rutowski.

Profesorowie Wyższego Seminarium Duchownego po Soborze Watykańskim II odczuwali potrzebę własnego czasopisma naukowego, jako niezbędnego środka rozwoju intelektualnego. Istniejący od 1906 r. „Miesięcznik Pastorski Płocki” był organem urzędowym Kurii Diecezjalnej i tylko w niewielkim wymiarze mógł zaspokoić zwiększające się potrzeby płockich teologów. Niebagatelnym powodem była zbliżająca się (1975 r.) dziewięćsetna rocznica powstania Diecezji i związany z nią zamiar wydania książki pamiątkowej. Nie bez znaczenia był też fakt, że istniały przykłady innych polskich diecezji, w których wydawano już roczniki naukowe (Kraków, Poznań, Wrocław, Opole, Olsztyn, Pelplin, Tarnów i Katowice).

19 grudnia 1970 r. odbyło się spotkanie delegatów księży profesorów z Ks. Biskupem Ordynariuszem Bogdanem Sikorskim. W trakcie obrad uzgodniono, że planowany rocznik będzie nosił tytuł „Studia Płockie” i zacznie się ukazywać od 1972 r. Pracami redakcyjnymi miał kierować Komitet Redakcyjny, a rocznik powinien stanowić wkład w dzieło rozwoju kultury w diecezji. W periodyku mieli publikować – w pierwszym rzędzie – profesorowie Wyższego i Niższego Seminarium Duchownego, a także pracownicy miejscowej Kurii Diecezjalnej oraz inni chętni autorzy. Postanowiono też, że wydawcą rocznika będzie Płockie Wydawnictwo Diecezjalne.

¹ Na temat historii i treści „Studiów Płockich” powstały dwie prace magisterskie, pisane pod kierunkiem ks. prof. Wojciecha Góralskiego: Jan Augustynowicz, Rocznik „Studia Płockie” (1973-1982). Monografia czasopisma, Płock-Lublin 1988, mps, ss. 162; Anna Maria Krzemińska, Rocznik „Studia Płockie” (1983-1995). Monografia czasopisma, Płock-Warszawa 1997, mps, ss. 135.

24 grudnia 1970 r. Biskup Ordynariusz specjalnym dekretem powołał Redakcję „Studiów Płockich” w następującym składzie: ks. dr Tadeusz Rutowski – redaktor naczelny; ks. dr Władysław Lis – zastępca redaktora naczelnego; ks. dr Wojciech Góralski – sekretarz; ks. dr Stanisław Bońkowski; ks. dr Zdzisław Konarzewski. Dzięki pracy Redakcji oraz dyrektora Płockiego Wydawnictwa Diecezjalnego, ks. Zenona Glicnera, pierwszy tom „Studiów Płockich” ukazał się z datą 1973 r. W „Słowie wstępnym” Biskup Bogdan Sikorski pisał: „Konieczność studiów i wszechstronnej pracy naukowej jest oczywista. Bez nauki nie ma gruntowniejszego nauczania. Gdy na sercu leży sprawa nauki katolickiej i kościelnej, rodzi ona wówczas głęboką potrzebę prac badawczych i publikacji. Tym zadaniem odpowiada ‘Studia Płockie’.

Oby ‘Studia Płockie’ stały się dowodem posoborowego odrodzenia dusz na naszym terenie pod kierunkiem Papieża Odnowiciela, Pawła VI.

W dzisiejszym utrudzonym świecie pracy winien promieniować świat myśli Bożej. Wielki współczesny świat pracy wymaga coraz bardziej Ducha Bożego. Niech tym zapotrzebowaniem odpowiedzą nasze publikacje i staną się zachętą dla kapłańskich kół intelektualnych do dalszych wyężonych badań dla dobra naszej nauki i kultury”.

Dwadzieścia pięć wydanych roczników „Studiów Płockich” świadczy o spełnieniu tych postulatów. Przeglądając dzisiaj treść wydanych tomów, widzimy jak rozwijały się płocka teologia, prawo kanoniczne, socjologia i inne dyscypliny po Soborze Watykańskim II. Oprócz artykułów znanych Autorów, spotykamy też publikacje młodych teologów, którzy drukowali tutaj fragmenty swoich prac magisterskich i doktorskich. Warto pamiętać, że nie było łatwo wtedy dotrzeć do ogólnopolskich czasopism teologicznych. Łamy „Studiów Płockich” były otwarte dla początkujących. Przez to „Studia Płockie” przyczyniały się – z jednej strony – do rozwoju intelektualnego kadry profesorskiej w Seminarium, z drugiej zaś – prezentowały wyniki pracy teologicznej świeckim i kapłanom naszej diecezji.

Niezastąpioną rolę pełniły „Studia Płockie” w pogłębianiu świadomości historycznej członków Kościoła na Mazowszu. Jako trzeci i czwarty tom naszego czasopisma wydano „Jubileuszową Księgę Pamiątkową 900-lecia Diecezji (1975-1976)”. W „Studiach Płockich” znajdziemy dokumentację pracy dydaktycznej i naukowej studentów i profesorów Wyższego Seminarium Duchownego, jak również Soborowego Studium Teologiczno-Pastoralnego dla duchowieństwa i katolików świeckich oraz Kolegium Teologicznego Diecezji Płockiej, działających w ramach płockiego Punktu Konsultacyjnego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Wreszcie „Studia Płockie” zamieszczają wspomnienia o wielu zmarłych kapłanach. Z perspektywy dwudziestu pięciu lat widać, ile dorobku naukowego, inicjatyw duszpasterskich i troski o Kościół zawiera się w życiorysach, zamieszczanych na łamach „Studiów Płockich”. Zmarli mają prawo do tego, abyśmy udokumentowali ich trud. Następne pokolenia mają prawo do poznania tego trudu.

Bez wątplenia można powiedzieć, że poprzez „Studia Płockie” dokonało się wiele dobrego w naszej diecezji. Bożej Mądrości wyrażamy wdzięczność za ludzi, którzy przed dwudziestu pięciu laty podjęli się tego trudu. Ksiądz Biskup Bogdan Sikorski włożył wiele wysiłku w uzyskanie zgody władz komunistycznych na wydawanie cza-

sopisma. Ksiądz Biskup Zygmunt Kamiński w trudnych czasach przemian ustrojowych wielkodusznie wspierał i wspiera nasze czasopismo.

Bezpośrednią odpowiedzialność za merytoryczną zawartość czasopisma ponosi redakcja. W mijającym dwudziestopięcioletniu w redakcji „Studiów Płockich pracowali – poza wspomnianymi wyżej – następujący księża: Zenon Glicner, Janusz Sniegocki, Michał Grzybowski, Czesław Rychlicki, Andrzej Suski, Marek Smogorzewski, Janusz Mackiewicz, Ireneusz Mroczkowski i Daniel Brzeziński. Szczególną rolę w redagowaniu naszego czasopisma odegrał jednak ks. Wojciech Góralski, który najpierw pełnił funkcję sekretarza Redakcji, a od 1988 r. był redaktorem naczelnym. Jego poświęcenie, cierpliwość, kompetencja i pracowitość sprawiły, że dzieło to trwa i dzisiaj możemy świętować jubileusz.

W lutym 1997 r. Ksiądz Profesor zrezygnował z pełnienia funkcji redaktora naczelnego. Wdzięczni za dotychczasową pracę, pragniemy obecny – jubileuszowy – tom „Studiów Płockich” zadedykować Księdzu Profesorowi. Niech z naszą wdzięcznością połączy się widoczny znak pamięci o redaktorskiej służbie, zawsze tak samo pokornej jak kompetentnej. Bóg zapłać!

Nie byłoby „Studiów Płockich” bez Płockiego Wydawnictwa Diecezjalnego, powołanego do istnienia w 1958 r. i zamienionego w 1996 r. w Płocki Instytut Wydawniczy. Kolejni Księża Dyrektorzy tych instytucji – Zenon Glicner, Marek Smogorzewski i Janusz Mackiewicz – nie tylko umieszczali nasze czasopismo w planach wydawniczych. Oni byli redaktorami technicznymi; na nich spoczywała olbrzymia część pracy korektorskiej, plastycznej i drukarskiej.

W przyszłości nie chcielibyśmy nic zmarnować, co zostało zasiane i co się sprawdziło. Mamy świadomość, że „Studia Płockie” rozpoczynają następne dwudziestopięcioletnie swego istnienia w czasie bezpośredniego przygotowaniu do Wielkiego Jubileuszu chrześcijaństwa. Pragniemy otworzyć nasze łamy na problematykę zaproponowaną przez Jana Pawła II w *Tertio millennio adveniente*. Zamierzamy rozpocząć wydawanie Biblioteki „Studiów Płockich”, a więc serii wydawniczej, w której ukazywałyby się obszerniejsze prace naszych płockich teologów, prawników i historyków. Pierwszy tom z tej serii pragniemy poświęcić pamięci naszych Profesorów, którzy zmarli po Soborze Watykańskim II. Większość z nich publikowała w naszym czasopiśmie. Jesteśmy im winni to wspomnienie. Serdecznie zapraszamy do współpracy i publikowania na łamach „Studiów Płockich” nie tylko księży pracujących w naszej diecezji, ale i katolików świeckich. Dojrzewa czas wspólnej odpowiedzialności za kulturę chrześcijańską na Mazowszu. Niech „Studia Płockie” przyczynią się do szybszego dorastania do tej odpowiedzialności.

Redakcja